

גיליון מס' 8 תל-אביב (ליד תיאטרון "א.ה.ל.")
מקנ: המדריכים: "עולמספר"
ת.ד. 138, טל. 26785
פול: העולם הזה בע"מ
דפוס: ישראל בע"מ, ת"א
עליד נטר רדינג.

אין המערכת אחראית עבור
חוכב המודעות, מלבד עבור
מודעות המהפכניות תחת
הכותרת "דו"ח לצרכן".
המוכנות עלידי חברי ה'
מערכת ונבדקת עלידי.

העורך הראשי:
אורי אבנרי
ראש המערכת:
שלום כהן

עורך משנה, כיתוב:
ישעיהו לבאי

הכתב הראשי:
עמנואל פרת

ראש מערכת ירושלים:
יוחנן אורן

מנהל מעבדה:
דוד פויגן

עורך דפוס:
משה אור

ראש המנהלה:
שלמה הרוי

עורך משנה, תבנית:
אורי סלע

הצלם הראשי:
דן בנע

חברי המערכת:
ראש מערכת חיפה:
אורי ח'
מנהל מבצעים:
שלמה אדיר

עורך דפוס:
משה אור

ראש המנהלה:
שלמה הרוי

מכתבים

איש השנה

איש השנה: או אמנון זכרונן או דוד בננדרין
אמנם נרם גם זכרונן למתחת כל שהיא, אבל
זוהי כאין וכאפס לעומת הרעש שנתקשר בכל
העולם עלידי שני מבצעים אלה: (א) קיבייה,
(ב) שדה בוקר, ועוד ידו של בי. ג'י. נטויה...

דוד רייזל

עובדה אחת הנוגעת לי במישרין לא הובאה
בי צורה נכונה בכתבה על דוד רייזל (העולם הזה
867): את הנשק ש"החכמתי", לא במשמר העמק
החרמתי, אלא במשמר הירדן, דבר הנתון צביון
אחר לגמרי לאותה הפעולה.
בסך הכל תורה הקולות הוא על אשר נזכר בי
אחת התקופות הנאות, אך המושכות ביותר, של
מלחמת השחרור ובארם אשר לו זכה להיות עד
לימינו היה בודאי המצויב של חילות ישראל,
מכיוון שמכל האנשים שיבא לי לפגוש אתם בי
דרכי, היה הוא החיל המובק והמזוהר ביותר.
ערי זיבוסנסקי, חופה

אי-אז-איום

מאמרים הראשון בסדרת, "אראו" (העולם הזה
875) היה אמנם ניתוח מרני מבריק, אולם תרשו
לי להתנגד לכל הנישה הזאת של "או - או".
בדרך כלל, התליכים פוליטיים אינם כה פשוטים
שאפשר למצוא פתרונות של אראו. לעתים קרוב
בות מאד יש צורך ברכי בניים, במישקה כפול,
בפשרות, אם מותר לי לצטט את האמלט למערכת
העולם הזה: "יש יותר רבדים בין השמיים והארץ
מאשר דמיונם מתאר לעצמו".

ארגנט מן תל-אביב

אם מותר לנו לצטט את האמלט לקורא
מן "להיות לו לא להיות, הנה השאלה ו"
מערכת העולם הזה היא היתרה המעקה לחשון
את הכעיה היסודית של היגנו. כשאני קורא את
כל שאר העיתונים, נדמה לי לפעמים שעורכיכם
יושבים על הרת. הוריקה השבועית של העולם הזה
דרושה לי כדי לזכור איפה אני חי. (העמון) דומה
לשריקת הסמל בצבא. שהעיר אותי עם עלות ה'
שמש להתעמלות בוקר.

מאיר גריק, בתים

אל נא ישתמש הקורא גרין בהשוואה כה
אכזרית.

החטא ועונשו

זו חן העולם הזה על הרשימה הנאה בקשר לי
יריקה כפני ישראל עלידי ארצות-הברית (העולם
הזה 874). איש אינו מתפלל על יריקה זו מלבד
כמה אלפי קומוניסטים ועל משרד החוץ הישר
ראלי. הסיבות ברורות לכל אחד מאתנו. כמה מהן,
למשל, יכולות להיות:
היצנות (הפרו) קומוניסטיות בכיביה (ציד המכי
שבות חוקי ארץ ארצה) ובקאמרו (אנשי ריב).
עוד סיבה: אי-המסרפותה של ישראל לצירי יח"ר
הורכיה-ינוסלוביה שיונם עלידי ארצות-הברית.

יעקב ארי, רמת-גן

עוד סיבה: אלמוניותם של אוהדי ארצות
הברית.

זכור אורי דן

הגני מצטרף לדעת העולם הזה שיש לצמצם את
סידור ימי הסרט במדינה כולל ובתל-אביב בפרט.
שלושת מכתב לראש עיריית תל-אביב לאחר שקרא
תי בקולות היה את הרפורמות של ישראל לצירי יח"ר
לזכור עצמו" (העולם הזה 873).

מ. גולדשטיין, תל-אביב

כותב הקורא גולדשטיין, חבר מועצת
עיריית תל-אביב מטעם המפלגה הפרוגר"
סיבית, במכתב לראש העיר: "מוסדות ציר
בוריים ולאומיים היכולים לנהל את פעני
לוותיהם גם בלי ההכנסה הנאה מימי סרט,
נעזרים בצורת אוסף כספים זה המוקבר על"
די ילדים בגיל צעיר. נדמה לי שפעולה
"ציבורית" זו מעיקה על הציבור שמתחיל
להתייחס אליה בשלילה גמורה. הרפורמה
שנדפסה בעולם הזה בידון מבטאת בלי
טום ספק נכונה את דעת הקהל".

הוק ומין

זועתי לקרוא במכתבו של עורכדיין (העולם
הזה 875) כי הוקן הישראלי מעניש אנשים
המבצעים מעשים מסוימים עם אנשים אחרים מתוך
רצון הרדי ובלי כל כפיה, רק משום שהמסור ה'
מקובל מתנגד למעשים כאלה. האם לא היתה זאת
פליטת קולמוס?

שמואל לוי, מגדל-אשקלון

לא טעיף 152 (2) של פקודת החוק הפ'
לילי אומר: "כל אדם (א) השוכב עם אדם
שלא כדרך הטבע, או (ב) השוכב עם בהמה,
או (ג) המרשה לזכר לשכב עמו (או עמה)

אם תפרוץ מחר מלחמה נכבדי
לות ישראל - מה תהיה דמרי
תה? מה יהיו יחסי-הכוחות ה'
צבאיים? כיצד יגיבו המעצמות
הזרות? מה יגור או"ם?

תשובה מרתקת לשאלות אלה תינתן
במאמר השני של סידרת עורכי העולם
הזה על בעיות המלחמה המונעת ואפ'
שרויות השלום

או - או!

שנודע להופיע בגליון זה, אך נדחה
לגליון הבא לרגלי האסון במשק מעגן.

יהיה זה מאמר פוקח עיניים
שכל אזרח ישראלי, העור לבקיה
ההורנית ביותר של קיומו, יר-
צה להרהר עניו ודהעבירו ל-
עיון הבריו.

שלא כדרך הטבע, ייאשם בפשע ויהא צפוי
לעשר שנות מאסר.

יתיה לו לעורדיין שהעו נלגות אח הכעיה בי
מרוו המכתבים של העולם הזה. אולם גם הוא
מרשה לעצמו לזכר בכוח על אנשים בעלי "נטייה
אומללה". אני מוחה על ביטוי זה מצד אדם
נאור. אנתנו איננו יותר "אומללים" מאשר מי
שואו אחר. אנתנו יודעים לאהוב ולהתמסר לזות
ככל האדם. כל עור שרויות בחברה הנאודה דעות
מיושנות מסוג זה, אין לכות כי אנשים פחות
נאורים יחוקקו חוקים חדשים במקום חוקי היסודי
הקיימים.

צד לחיכות, תל-אביב

...אני מסכים בהחלט עם עורדיין כי הניעה
השעה לבפל חוק פשפי זה. אף שאין מרכיב להפי'
על את החוק הזה בארץ, כפי שציון עורדיין,
העור עצם האיום בחוק זה, והפחד הממדי כי דוקא
מעשיו העדינים ביותר של האיש בעל ה"נטייה
בלתי-טבעית" מהימים ששע המור לפי החוק, נות'
גים נשק עצום בידי חסנים שפליט והמוכים את
חיון של איש כזה לנהיגום...

מן הראוי שאנשים רציניים ישקלו את כל ה'
בעיה הזאת מהדש...

אברהם בן-אברהם, ירושלים

...מתנגד בהחלט לעורדיין. רק חוק זה בלבד
מונע בעד הידיקות הססיות ומנע על הנשק שלנו
כפני דרכי העתועים. לעמנו היה המור שם טוב
כעם נורמלי ומוסרי. האם נותר עלי דוקא עכ'
שיר, אחרי שהגענו לעצמאות מדינית?

אב עברי, חולון

מחר כיצד נשארונו במדינתנו עם מפגן ושמוני.
בעוד שיוהיה היו בכל העולם נושאי הקידמה ה'
מדעית. קוינו פסק כי דוקא המדינה היהודית
התיה מעבדה חברתית נדולה בה תמצא החברה
דרכים נועזות ומדעיות לפתרון בעיות מוסריות...
רופא, תל-אביב

ישן כטכרית

דמי רחמ למקרא החקירה המיוחדת על הפגנרם
שערכו יהודי כטכרית ביהודים שהמירו את דתם
לעולמ הזה 874). אם במאה הישע אחרו הכוחות
צביות האדם והארת של המהפכה הצרפתית ושל
האויים, עוד נעשים מעשים ימיביימיות כאלה
במדינת היהודים - העם הנבחר והנאור - או
אין לתמוה על האנטישמיות של העמים "הגויים"
בעבר ובהתה.

חיים דוד, תל-אביב

מדינקוב כנצרת

...השכת העולם הזה מה שהקומוניסטים עשו
בשנת 1936 כאשר שיתפו פעולה עם הקומוניסטים
הערבים תחת פיקוד המוסק? רצון יהודים? בי
מקרה ותפרוץ מלחמה עם הערבים ולמלנכוב ית'
השק שהערבים ינצחו. המתאר לעצמו העולם הזה
מין התיה עמדת הערבים כנצרת? השכת שלפני
מן היה תפסו קומוניסטים עם תעודות צבאיות סוד'
דיות ביותר, אותן מסר למזכירות הקומוניסטית?
לא איכפ לי, לבן, שאת מניקה תיבון. שהיא
חברת מקי, ואת בעלה, וזכו מקמדת מתח בממ'
שית ישראל (העולם הזה 873), כי אינו בנות
שלא יניעו פסק לאויב ידיעות על הביצורים כאזור
על ידי המפלגה הקומוניסטית.

נח אישכנז, חיפה

— בארץ הזאת יש הומור, נאנחתי.
הצרה היא רק שאף אחד לא מבין אותו.
ישיתב הממשלה השבועית
כתב "העולם הבא" הצליח לגלות כי
בעוד שהממשלה פרסמה ברבים רק אחת
מהלתטייה בשאלת הסיאק, והיא למחות
באיוני מעצמות המערב, נתקבלה עוד
שרה של החלטות סודיות כלהלן:

- (א) להביע חרדה;
(ב) לעמוד בפרץ;
(ג) לגלות כוונות ודריכות;
(ד) לא להירגע;
(ה) להטות אוזן לצו השעה.

החמישיר למקדמה זל-
היה היה מס ממוזח
שהפך למילווה כה מוצלח
עד הפ' יום צעד
לתשלום מיוחד
שהפך להיטל, שהפך...

העולם הזה

השבועון המצויר
לאינפורמציה

סכין גילוח כנב
מאת כמוס עינין

למה אני שונא

יום אחד פגשתי את ידידי ג'ינצבי בי
ברחוב.
— שמעת את הבדיחה על הזונה ש'
הזדקנה? שאלתי אותו.
— לא, אמר,
ואת הבדיחה על הערבי הוקג' ה'
צולע והמטכן?
— שמעת, אבל שכחתי, הודה.

העולם הזה

השבועון המצויר
לאינפורמציה

סכין גילוח כנב
מאת כמוס עינין

למה אני שונא

יום אחד פגשתי את ידידי ג'ינצבי בי
ברחוב.
— שמעת את הבדיחה על הזונה ש'
הזדקנה? שאלתי אותו.
— לא, אמר,
ואת הבדיחה על הערבי הוקג' ה'
צולע והמטכן?
— שמעת, אבל שכחתי, הודה.

אולם הכאב במאה-הפרטה של מוכרי
עתונים ורזים הוא חילול הקודש, חילול
זכר החללים.
כראש צעד, כרגיל, הארץ. יודע עתון נפש
קונה. נעים לו לבורגניזיעיר להתחלה
דקה אחת או שתיים למקרא יודעה של אסון
ליד ארוחת-הבוקר, ונעים לו להרגיש ב'
ועם צדיק, לדרוש חקירה. עונש מסקנ'
נות. העיקר: לחיות בשקט בבטחון, עם
מס'הכנסה גמור.

אולם הפליא כרגיל עורך מעריב עזריאל
קרליבך. הוא לא היה צריך להרים אצבע
רטובה. גם בלי זה ידע בחוש בלתי-טועה
מנין נושבת הרות. ההמון ההיסטרי דרש
קרבן, שיעיר-לעזול שאפשר לנעוץ בו
צפרניים, לראות דם. קרליבך לא התמה'
מה אף לרגע. הוא יצא לצוד את השעיר.
לא הפריעה לו העובדה שיועד מה חקירה טרם
התכנסה, שאיש אינו יודע מה יהיו תוצאת
החקירה. הוא האשים — ופסק.

הוא לא התנשק רק באורי גליון, הוא הת'
נקם בכל בני דורו של אורי, בארסיות
האופיינית של בחור-ישיבה"לשעבר השונא
את ישרי-הגב. מי האויב? ה"חברה-מאן".
וכך כותב הדוקטור על אויב בחיבור הזה,
אורי גליון ובני דורו: "הוא חמוד בציור,
גיוותו, ענינו וזולקתו לחיי אדומות... (הנה)
החלוציות האמיתית, התעוזה. הוא ידען
גדול, אף על פי מעולמם לא למד, הוא עבר
את כל הבחינות מבלי לגמור חוק ליהודים...
החברה-היהודית הרגיל לבו כל חוקי הנהירות
בתנאים הרגילים... תקופת החברה-אמיתית...
(ש)שוב אי-אפשר ואף אין צורך לבסס
עליה מעשי יומיום במדינה תקינה..."

דיר קרליבך מרבה לשוטט בחוץ לארץ.
יתכן ואין לו הומן הדרוש כדי לדעת מה
נעשה יום-יום, לילה-לילה, בגבול המדינה
התקינה. אחרת היה יודע: דרושים, דרושים
מאד, ומעטים מאד, ה"חברה-מאני" המוכ'
גים לוחר על "כל חוקי הנהירות"
בלי "החברה-מאני" אלא לא היה הוא יו'
שב כיום בתל-אביב וכותב טורים יפים,
בתנאים למשכי-הרוח, הם, שבנו לכל חוקי
הנהירות, איפשרו לי שיהיה זו. הם מאפ'
שרים לו את הסיבה הנוחה גם כיום. וז'
תכן מאד שיבוא יום ויצטרכו שוב "לבו'
לכל חוקי הנהירות", ואז דיר-עזריאל
קרליבך יהיה הראשון שיכה בתופים הג'
דולים וירים אותם על נס. כי או תנשב
רוח אחרת.

אמת: בין שני מחנות אלה, מחנהו של
עזריאל קרליבך ומחנהו של אורי גליון,
מתוח קו בלי-עבור. כאן פעורה התרו.
התום של שתי תקופות. של שתי השקפות
עולם.

ביסודו של דבר: התהום בין הגטו המה'
ניק, מוקף החומות, לבין ארץ חופשית,
בעלת רוח פריצים וכנפים הממריאות אל
הסכנה.

אשרי עם אשר יש לו בנים כאלה, המעיר
זים, הממריאים, הבזים לסכנה. הם אינם מי
יותרים. הם אינם שרירי תקופה עברה, תקו'
פת-מעבר בין גטו לגטו.

כפי שאמר יוספלה טבנקין, המפקד הפ'
כ"ח, בשעת הלוייה בניגור: "מטוסים זה
דבר מסוכן, אך בלי מטוסים זה עוד יותר
מסוכן".
ולכן:
באבלנו על האסון, הבה נעמוד דום ליד
הקברים הפתוחים.

והבה נצדיע לטייס, מוכה-הגורל, שסבל
יותר מכל האחרים, שהפך קרבן לאחירת'
הלינץ' שעה שנאבק עם מצפוננו שלו.
לאורי גליון, ברכת אחים.

אשרי עם אשר יש לו בנים כאלה, המעיר
זים, הממריאים, הבזים לסכנה. הם אינם מי
יותרים. הם אינם שרירי תקופה עברה, תקו'
פת-מעבר בין גטו לגטו.

כפי שאמר יוספלה טבנקין, המפקד הפ'
כ"ח, בשעת הלוייה בניגור: "מטוסים זה
דבר מסוכן, אך בלי מטוסים זה עוד יותר
מסוכן".
ולכן:
באבלנו על האסון, הבה נעמוד דום ליד
הקברים הפתוחים.

והבה נצדיע לטייס, מוכה-הגורל, שסבל
יותר מכל האחרים, שהפך קרבן לאחירת'
הלינץ' שעה שנאבק עם מצפוננו שלו.
לאורי גליון, ברכת אחים.

אשרי עם אשר יש לו בנים כאלה, המעיר
זים, הממריאים, הבזים לסכנה. הם אינם מי
יותרים. הם אינם שרירי תקופה עברה, תקו'
פת-מעבר בין גטו לגטו.

כפי שאמר יוספלה טבנקין, המפקד הפ'
כ"ח, בשעת הלוייה בניגור: "מטוסים זה
דבר מסוכן, אך בלי מטוסים זה עוד יותר
מסוכן".
ולכן:
באבלנו על האסון, הבה נעמוד דום ליד
הקברים הפתוחים.

והבה נצדיע לטייס, מוכה-הגורל, שסבל
יותר מכל האחרים, שהפך קרבן לאחירת'
הלינץ' שעה שנאבק עם מצפוננו שלו.
לאורי גליון, ברכת אחים.

אשרי עם אשר יש לו בנים כאלה, המעיר
זים, הממריאים, הבזים לסכנה. הם אינם מי
יותרים. הם אינם שרירי תקופה עברה, תקו'
פת-מעבר בין גטו לגטו.

כפי שאמר יוספלה טבנקין, המפקד הפ'
כ"ח, בשעת הלוייה בניגור: "מטוסים זה
דבר מסוכן, אך בלי מטוסים זה עוד יותר
מסוכן".
ולכן:
באבלנו על האסון, הבה נעמוד דום ליד
הקברים הפתוחים.

הדבר אשר קרה במעגן הוא אסון מוזעזע.
עם שהוא עם, אם קורה לו אסון כזה,
הריהו עומד דוב, בכבוד לחללים —
ישותק.

לא כן נוהג הגטו.
בנטו נפתחות ארובות ההיסטריה. מאות
אלפים מחפשים שיעיר לעזול. כל אחד
מגולל את האשמה על רעהו. אישים רמי'
מעלה משמיים הכרזות של ילדים נפחחים.
נערך מרוץ מטורף מן האחריות, אל הב'
טחון היחסי של האשמת הנוולת.

וכך קרה בשבוע.
האסון היה מוזעזע. המחזה הציבורי, ש'
נערך אחרי האסון, היה מגעיל.

התחיל בזה ראש-ממשלת-ישראל בכבני
דו בעצמו.
עוד לא שנתחקו הגניחות הראשונות של
הפצויע, וכבר פירסם ראש-הממשלה הו'
דעה מורה-מאד — מורה במיוחד כשהיא
באה מפי השר האשון במדינה. כמעט ואפ'
שר היה לחשוב שזו הודעתו של אדם ש'
איבד את עשתונותו.

נחפו שרת לקרוא: "המערה הנורא מי
חייב חקירה דחופה ומדוקדקת והסקת מס'
קנות נמרצות בעתיד!"
איני יודע אם היה זה תפקידו של ראש'
ממשלה, שלא היה אלא אורח בקיבוץ. למ'
סור הודעות במקרה כזה. אולם אם היתה ה'
כנונה לקדם את פני הרעה ולהפליג עם ה'
כחן המשוער של רוח הגטו, הרי הוא הצ'
לית, והוא קבע את הטון.

עוד באותו ערב דרכו המוכרות איש
על רגלי רעהו בנסותם להשתחרר מן ה'
אחריות — אף שאיש לא קבע עדיין אם
בבלל היתה כאן אחריות, ולא מקי'
רה מצער על כוח עליון. משרד התחבורה
נחפו להכריז שלא הוא האשם, ברמזו שאמנם
מישהו אחר אשם בהחלט. עוד לפני שוערת
חקירה קבעה ככלל אם משהו אשם. וזו
היתה רק התחלה. הכריז חגיגות שר'
הבטחון, האיש שהיה צריך לעמוד יוצר מי'
כל אדם אחר כפני ההיסטריה הכללית:
"גילחם בקלות-הדעת ובהפקרות!"

למחרת היום התלה אורגיה של מאסו'
כינם לאומי, השתוללות היסטרית של תסי'
ביך נחיתות ציבורי. האידיאולוגיה של הגב'
הכסוף גשבה מן העתונות, אידיאולוגיה ש'
התאימה מאד לחייטים בגטו חרשה, לא לעם
המצוה לחיות בסכנה, שאלף תפקידים
כובשי שחקים וקורעיים הם מחיר עצמאותו
ורייבנותו.

התחנן דוד זכאי, עורך דבר, עתונו של
שרת: "מיום שראינו את מסוסי חיל'
האייר מפליאים בלהטיהם... בלב מי אין
עוברת או המחשבה: ומה אם יקרה משהו,
אם — — ? וענינו של מי אינו נעצמות
למראה האקרובאטיקה הרתי-המות' הזאת
ומי אינו מתפלל: מתי, מתי כבר יגמר
זה — —"

האם זה קולו של מחנה פועלי ארץ-יש'
ראל, הקורא את בניו לחיי סכנה על הגבול?
או שזה קול ענות חלושה של הנשמה הו'
עיר-בורגנית הנפחדת, המתפרקת מכל מי'
שיפה ותפקיד?

החללים היו ממיטב העם, ממיטב ה'
מתנדבים.
כאב המשפחות השכולות, כאב קדוש הוא.

התחנן דוד זכאי, עורך דבר, עתונו של
שרת: "מיום שראינו את מסוסי חיל'
האייר מפליאים בלהטיהם... בלב מי אין
עוברת או המחשבה: ומה אם יקרה משהו,
אם — — ? וענינו של מי אינו נעצמות
למראה האקרובאטיקה הרתי-המות' הזאת
ומי אינו מתפלל: מתי, מתי כבר יגמר
זה — —"

האם זה קולו של מחנה פועלי ארץ-יש'
ראל, הקורא את בניו לחיי סכנה על הגבול?
או שזה קול ענות חלושה של הנשמה הו'
עיר-בורגנית הנפחדת, המתפרקת מכל מי'
שיפה ותפקיד?

החללים היו ממיטב העם, ממיטב ה'
מתנדבים.
כאב המשפחות השכולות, כאב קדוש הוא.

התחנן דוד זכאי, עורך דבר, עתונו של
שרת: "מיום שראינו את מסוסי חיל'
האייר מפליאים בלהטיהם... בלב מי אין
עוברת או המחשבה: ומה אם יקרה משהו,
אם — — ? וענינו של מי אינו נעצמות
למראה האקרובאטיקה הרתי-המות' הזאת
ומי אינו מתפלל: מתי, מתי כבר יגמר
זה — —"

האם זה קולו של מחנה פועלי ארץ-יש'
ראל, הקורא את בניו לחיי סכנה על הגבול?
או שזה קול ענות חלושה של הנשמה הו'
עיר-בורגנית הנפחדת, המתפרקת מכל מי'
שיפה ותפקיד?

החללים היו ממיטב העם, ממיטב ה'
מתנדבים.
כאב המשפחות השכולות, כאב קדוש הוא.

התחנן דוד זכאי, עורך דבר, עתונו של
שרת: "מיום שראינו את מסוסי חיל'
האייר מפליאים בלהטיהם... בלב מי אין
עוברת או המחשבה: ומה אם יקרה משהו,
אם — — ? וענינו של מי אינו נעצמות
למראה האקרובאטיקה הרתי-המות' הזאת
ומי אינו מתפלל: מתי, מתי כבר יגמר
זה — —"